

Gastcolumn: Iedere stad, dorp en land heeft zijn eigen geur

Lily Monori van Dijken 22 november 2020, 10:00

De Volkskrant, 22 november 2020

Lily Monori van Dijken

Het lied van Snelle, Suzan en Freek, *De overkant*, zette me aan het denken. Van 't einde van de wereld daar de stad. Langs koeien, boerderijen, het groen. Op mijn fiets voel ik de tinteling van top tot teen. Het geluksgevoel raast door me heen.

Ik kom uit het dorp 't Harde op de Veluwe en heb me laten verleiden door de smaken van de stad. Wat zijn die smaken van de stad? Wat maakt de stad anders als je het vergelijkt met een dorp? Of is het appels met peren vergelijken?

Ik ben van de rust, van het dorp naar de stad gegaan om mijn carrièrekansen te vergroten. Utrecht is een stad met 357.667 inwoners en de vierde en meest centrale stad van Nederland. Als ik in de stad loop geniet ik van werfkelders en grachten als donkerrode wijnen. Het water deinend in de zon. Hier beklim ik de 465 treden van de 112,32 meter hoge Dom. Een uitzicht waar de Melkweg als kerstverlichting de hemel vormt en mijn ogen glinsteren als de Grote Beer. Vanaf die hoogte is iedereen gelijk. Als ik door de straten loop is het vol van kleur. Een explosie van een handvol skittles, zoveel rijkdom en cultuur. Zoveel meer skittles dan in het dorp.

Smaken van de stad

Mijn zus woont nog in 't Harde. Als zij een dag bij mij op bezoek komt, dan spreken de smaken van de stad ook haar aan. We gaan dan nog vaak met onze gedachten seconden, minuten, dagen terug in de tijd.

Iedereen in het dorp groet je, en er is oog voor elkaar. Al zouden we onze fiets vergeten op slot te doen, dan staat die er de volgende morgen nog. Of belletje lellen en ons dan verstoppen achter een huis of een auto. Er is ruimte genoeg. We kunnen aanschuiven bij iedereen, maar wel even de schoenen uittrekken bij de voor- of achterdeur.

Soms was er ruzie in het dorp of werd er gepraat. Iemand kleurde buiten de lijntjes, buiten de standaard van het dorp. Mijn zus en ik praatten daar dan over zoals iedereen in het dorp. En ondertussen werd er in het dorp van een mug een olifant gemaakt. Ook dat schept een band.

Trouwe vriend

Het gaat om kameraadschap. Daar ben je niet alleen in, want samen sta je sterk. Het dorp is als basisnoten van parfum. Een houtachtige geur die uren kan blijven zitten. Net als een trouwe vriend. De geur smelt als boter op je huid. De stad ervaar ik als een topnoot in parfum. Hij kan eerst heel dominant overkomen, maar vervliegt daarna weer snel.

Er is bedrijvigheid en de stress. Je moet met de stroom mee, anders word je omvergelopen. Maar daar raak je aan gewend. De hartnoten zijn het belangrijkste deel van het parfum. Het is alles omvattend. *The heart is where your home is*. De kern van het hart. Jouw hart, dat klopt als een warme zachte, houtachtige, robuuste nevel. Je herinneringen, je lach en je tranen, je voetsporen. Jouw lieflijke geur die je als een nevel verspreidt in een dorp of een stad. Op je eigen manier de aarde verrijkt.

Stille overkant

Aan het eind van de dag rijdt mijn zus weer naar de basisnoten aan de stille overkant. De geuren van de stad blijven mij verleiden. En mijn gevoel zegt dat ik hier nog moet blijven.

Wat ik mooi vind van beide smaken. Als schrijver vang ik de topnoot op in de stad. En in de rust van het dorp kan ik die fijne prikkels op papier tot leven laten komen. Daar kan ik mijn basisnoten en de hartnoten omzetten naar mijn autobiografie over pleegzorg.

Wat neem je mee in het leven van de stad of een dorp. Iedere stad, dorp en land heeft zijn eigen geur. Een territorium, een afbakening. Het is een kwestie van smaak. Waar is jouw huis en waar ligt jouw hart? Iedere noot vormt een stad of een dorp en telt mee. Ga je bij het aanbrenge van een parfum direct ruiken. Schrikt het je af, omdat je neus tijdelijk verdoofd wordt door nog verdampende oplosmiddelen, of laat je de geur rustig ontwikkelen op de huid.

Wat past bij jou, en welke geur voeg jij toe.

Lily Monori van Dijken is auteur, columnist en dichter. Ze is in november gastcolumnist op volkskrant.nl/opinie.